Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Beșelea Eugeniu
Dosarul nr. 2a-3646/24 (2-23182409-02-2a-11092024)

D E C I Z I E

3 decembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu
Grefierul Irina Barbuța
Interpretul Diana Guzun

examinând în ședință de judecată publică, în limba română, apelurile declarate de Ciumac Andrei și Țugui Artur, reprezentați de avocatul Ionaș Gheorghe și de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiseliov Alexandr împotriva lui Țugui Artur, Ciumac Andrei, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Burac Denis cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Argumentele reclamantului:

La 18 decembrie 203, Chiseliov Alexandr s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Țugui Artur, Ciumac Andrei și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 9 000 de euro și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, în luna noiembrie 2013 a procurat de la Burac Denis automobilul de model ,***** pentru care a achitat suma de 9 000 de euro. Procurarea inițială a fost documentată prin eliberarea unei procuri din numele lui Burac Denis.

Reclamantul a indicat că, până la înmatricularea automobilului pe numele său, a stabilit că la computerul de bord al automobilului diferă WIN cod-ul față de cel prezent la automobil.

În legătură cu aceste circumstanțe s-a adresat la organele de poliție, fiind stabilit că numărul de marcaj (codul WIN) al caroseriei automobilului a fost modificat.

Ca urmare, pe acest caz a fost pornită urmărirea penală, iar colaboratorii ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de stat Registru", Ciumac Andrei și Țugui Artur au fost condamnați în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, pentru neglijența în serviciu manifestată la înmatricularea inițială a acestui automobil.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2018, Țugui Artur și Ciumac Andrei au fost declarați vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (2) pct. b) Cod penal. Acțiunile civile ale părților vătămate au fost admise în parte și s-a încasat de la Ciumac Andrei, Țugui Artur și ÎS „Registru", în mod solidar, în beneficiul lui Chiseliov Alexandr, recuperarea prejudiciului cauzat de 9 000 de euro, ori suma echivalentă în lei MD, conform cursului stabilit de BNM la momentul executării sentinței. S-a încasat de la Ciumac Vasile și Țugui Artur în mod solidar, în beneficiul lui Chiseliov Alexandr suma de 180 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, au fost repuse în termen apelurile, admise, inclusiv din alte motive, apelurile, casată integral sentința, rejudecată cauza, inclusiv în conformitate cu art. 411 Cod de procedură penală, şi pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care: Ciumac Andrei a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal (episodul cu partea vătămată Tretiacenco Valerii), deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Ciumac Andrei a fost liberat de răspundere penală în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, în baza art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal şi încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Țugui Artur a fost liberat de răspundere penală în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, în baza art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal şi încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. S-a admis acțiunea civilă și s-a dispus încasarea din contul lui Țugui Artur și Ciumac Andrei în beneficiul lui Chiseliov Alexandru, în mod solidar, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, a prejudiciului material în mărime de 9 000 de euro, echivalentul în lei la momentul executării hotărârii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2020, s-a respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Rogac Lucian, în numele inculpatului Ciumac Andrei. S-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, partea vătămată Tretiatcenco Valerii şi avocatul Ionaş Gheorghe, în numele inculpatului Ţugui Artur, s-a casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020 în cauza penală privindu-i pe Ciumac Andrei şi Țugui Artur, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza**,** prin decizia Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2021, menținută prin decizia din 17 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise apelurile declarate de avocatul Ionaș Gheorghe, în numele inculpatului Țugui Artur, partea civilmente responsabilă IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" și apelul suplimentar declarat de partea civilmente responsabilă IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" împotriva sentinței, a fost casată total sentința, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Ciumac Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal (episodul părții vătămate Tretiacenco Valerii), cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală. Ciumac Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal (episodul părții vătămate Chiseliov Alexandr), cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală. Țugui Artur a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală. Acțiunea civilă înaintată de Chiseliov Alexandr către Țugui Artur, Ciumac Andrei și Î.S. "CRIS Registru" cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă. Acțiunea civilă înaintată de Chiseliov Alexandr către Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „CRIS Registru" cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, s-a respins ca neîntemeiată. S-a dispus de a fi încasat în mod solidar de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" în beneficiul părții vătămate Chiseliov Alexandr cheltuielile de judecată în mărime de 6 709 de lei. Acțiunea civilă înaintată de Tretiacenco Valerii către ÎS „CRIS Registru" și Ciumac Andrei cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă. Acțiunea civilă înaintată de Tretiacenco Valerii către ÎS „CRIS Registru" și Ciumac Andrei cu privire la repararea prejudiciului moral, s-a respins ca neîntemeiată. S-a dispus de a fi încasat în mod solidar de la IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" și Ciumac Andrei în beneficiul părții vătămate Tretiacenco Valerii cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei. Corpul delict: automobilul de model *****, *****.

A menționat că, în cadrul cauzei penale a fost admisă, irevocabil, în principiu, acțiunea civilă privind încasarea în folosul reclamantului de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „CRIS Registru" a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă.

Prin încheierea din 26 decembrie 2023, a fost refuzată primirea cererii de chemare în judecată în latura solicitării încasării prejudiciului moral, având în vedere că acest capăt de cerere a fost soluționat irevocabil prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel

Chișinău din 1 decembrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2023. (f.d. 52, vol.I)

Prin referința depusă prin email la 15 aprilie 2024, avocatul Ionaș Gheorghe, reprezentantul pârâților Țugui Artur și Ciumac Andrei, a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată, deoarece este înaintată față de pârâți necorespunzători. (f.d. 79-85, vol.I)

Prin referința depusă la 16 aprilie 2024, pârâta ÎS „Agenția Servicii Publice", succesorul ÎS „CRIS Registru", a solicitat respingerea acțiunii în latura încasării prejudiciului material și încetarea procesului în latura solicitării de încasare a prejudiciului moral. (f.d. 168-169, vol.I)

Prin încheierea protocolară din 16 aprilie 2024, a fost admisă solicitarea părții reclamante de concretizare a cercului participanților la proces, *fiind atras în calitate de copârât și Burac Denis.* (f.d. 170-171, vol.I)

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024 a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat, în mod solidar, de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice" în beneficiul lui Chiseliov Alexandr suma de 9 000 de euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune. S-a încasat, în mod solidar, de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice" în beneficiul statului suma de 5 183,56 de lei, cu titlu de taxă de stat. În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate. (f.d. 205-208, vol. I)

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 4 septembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, *avocatul Ionaș Gheorghe în interesele lui Ciumac Andrei și Țugui Artur a declarat apel* motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 5 septembrie 2024, IP „ASP" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 232-234, vol.I)

Ulterior, la 7 septembrie 2024, *prin intermediul poștei electronice, avocata Istrati Maria în interesele lui Chiseliov Alexandr* a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 6 august 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 octombrie 2024, s-*a restituit ca fiind depus în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de avocata Istrati Maria în interesele lui Chiseliov Alexandr* împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 6 august 2024. (f.d. 1-3, vol.II)

Prin încheierea *Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2024, s-a acceptat spre examinare cererile de apel declarate de avocatul Ionaș Gheorghe în interesele lui Ciumac Andrei și Țugui Artur, și de IP „Agenția Servicii Publice",* împotriva hotărârii

Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 6 august 2024. (f.d. 12)

Argumentele părților:

În susținerea apelului declarat de *avocatul Ionaș Gheorghe în interesele lui Ciumac Andrei și Țugui Artur,* au invocat că acțiunea a fost depusă împotriva unor pârâți necorespunzători, deoarece consideră că dânșii nu ar trebui să poarte răspunderea civilă pentru prejudiciul cauzat.

Apelanții au susținut că, răspunderea exclusivă este a vânzătorului, Burac Denis, cel care a încasat prețul de 9 000 de euro de la Chiseliov Alexandr și, prin urmare, el este singura persoană care a beneficiat de un folos material în urma tranzacției.

Au subliniat că, prima instanță a ignorat contribuția unor terțe persoane care au orchestrat schema infracțională, menționându-l în mod specific pe Constantin Bahău, cel care a introdus mașina furată în țară și a falsificat actele.

La fel, au specificat că, nu s-au îmbogățit în urma acestor acțiuni, spre deosebire de vânzătorul Burac Denis, care a rămas și cu banii și cu dreptul de proprietate asupra automobilului în registrul de stat.

Distinct de IP „ASP", care solicită transmiterea cauzei la rejudecare, Ciumac Andrei și Țugui Artur au solicitat casarea hotărârii și respingerea acțiunii față de ei, considerând că nu au nicio obligație de despăgubire față de reclamant/intimat.

Mai solicită apelanții, încasarea de la Chiseliov Alexandr a taxei de stat achitate pentru depunerea cererii de apel.

IP „Agenția Servicii Publice" în susținerea cererii de apel a indicat că, Chiseliov Alexandr la procurarea automobilului ar fi trebuit să dea dovadă de o mai bună diligență și să nu achite prețul înainte de a începe procedura oficială de înmatriculare. Tranzacția s-a bazat pe o recipisă în formă liberă, fără participarea ASP, motiv din care intimatul a devenit victima propriei lipse de diligență.

A subliniat instituția publică că, nu există o legătură cauzală directă între inacțiunile ASP și prejudiciu, deoarece Chiseliov Alexandr nu a prezentat acte oficiale translative de proprietate și nu a depus o cerere de reînmatriculare pe numele său înainte de a achita banii. Or, autoritatea vamală este instituția primară care verifică automobilul și autorizează importul.

De asemenea, a menționat că, vehiculul a fost verificat prin intermediul Serviciului Vamal, Interpol și MAI, iar la 27 iunie 2011 acesta nu figura ca fiind în căutare. Falsul codului VIN a fost stabilit abia în 2014 prin expertiză.

În astfel de circumstanțe, apelantul consideră injustă plasarea răspunderii doar asupra ASP și a angajaților săi Țugui Artur și Ciumac Andrei. Or, prima instanță a ignorat contribuția altor persoane, precum cel care a importat mașina furată, Constantin Bahău sau a vânzătorului Burac Denis, care figurează în continuare ca proprietar în registru, păstrând și banii încasați.

Suplimentar a indicat că, salariații ASP nu au fost autorii sau beneficiarii fraudei, ci au dat dovadă de „neglijență ușuratică" în executarea obligațiilor, ceea ce a favorizat interesele criminale ale terților, dar nu a fost cauza principală a prejudiciului.

ASP a evidențiat că, intimatul ar fi trebuit să se îndrepte cu acțiune împotriva vânzătorului, Burac Denis pentru restituirea prețului din cauza viciului juridic al bunului,

apelantul neavând niciun raport juridic direct cu Chiseliov Alexandr. Or, obligația de reparare a prejudiciului nu se naște dacă persoana prejudiciată a omis, cu intenție sau culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale.

IP „Agenția Servicii Publice" a solicitat transmiterea cauzei la rejudecare pe viciul de procedură, constând în neatragerea în proces a tuturor părților a căror culpă a contribuit la producerea prejudiciului, și anume, a lui Constantin Bahău, cel care a adus mașina în țară, deoarece potrivit legii, răspunderea ar trebui să revină și celor care au instigat, susținut sau au beneficiat în mod conștient de un folos de pe urma daunei.

Mai mult, organele de drept și prima instanță au investigat doar segmentul în care au fost implicați salariații ASP, Țugui Artur și Ciumac Andrei, ignorând restul persoanelor implicate în sustragerea automobilului, falsificarea actelor și a codului VIN.

Poziția părților în ședința de judecată:

Fiind prezent în ședința de judecată *avocatul Ionaș Gheorghe în interesele lui Ciumac Andrei și Țugui Artur,* a pledat pentru admiterea cererii de apel, casarea hotărârii, și emiterea unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii, pe motiv că a fost depusă împotriva pârâților necorespunzători, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 6 000 de lei.

La ședința de judecată, reprezentantul *IP „Agenția Servicii Publice"* a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii, și remiterea cauzei la rejudecare, deoarece nu au fost atrași în proces Burac Denis.

Intimatul *Chiseliov Alexandru și reprezentantul acestuia, avocatul Istrati Maria* au pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În ședința instanței de apel, Ciumac Andrei, Țugui Artur și Burac Denis legal citați despre locul, data și ora ședinței nu s-au prezentat și nu au invocat careva motive în argumentarea absenței lor. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele motive ce succed.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alți participanți la proces.

Conform art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

Colegiul civil reţine că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (cauza *Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, § 84,98*).

Astfel, în temeiul art. 117 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Prin prisma art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele, pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În baza art. 123 alin.(3) Cod de procedură civilă, sentinţa pronunţată de instanţa judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanţa chemată să se pronunţe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunţat sentinţa numai dacă aceste acte au avut loc şi numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

Reglementări similare se regăsesc și la art. 120 din Constituție, care prevăd că, este obligatorie respectarea sentinţelor şi a altor hotărâri definitive ale instanţelor judecătoreşti, precum şi colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentinţelor şi a altor hotărâri judecătoreşti definitive.

În accepțiunea art. 130 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte

în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Astfel, probatoriul administrat în speță atestă că, recipisa anexată la materialul probator al cauzei f.d. 93, vol.I, indică că, Burac Denis a vândut lui Chiseliov Alexandru automobilul de model ,*****, contra sumei de 9 000 de euro, în decembrie 2019. (f.d. 93, vol.I)

Iar, prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 727 din 15 ianuarie 2014 a IGP, centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare, s-a indicat că, numărul de marcaj (cod *****(f.d. 94-95, vol.I)

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2018, Țugui Artur și Ciumac Andrei au fost declarați vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (2) pct. b) Cod penal. Acțiunile civile ale părților vătămate au fost admise în parte și s-a încasat de la Ciumac Andrei, Țugui Artur și ÎS ,,Registru", în mod solidar, în beneficiul lui Chiseliov Alexandr, recuperarea prejudiciului cauzat de 9 000 de euro, ori suma echivalentă în lei MD, conform cursului stabilit de BNM la momentul executării sentinței. S-a încasat de la Ciumac Vasile și Țugui Artur în mod solidar, în beneficiul lui Chiseliov Alexandru suma de 180 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat. (f.d. 10-20, vol.I)

Prin **decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020**, au fost repuse în termen apelurile, admise, inclusiv din alte motive, apelurile, casată integral sentința, rejudecată cauza, inclusiv în conformitate cu art. 411 Cod de procedură penală, şi pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care: Ciumac Andrei a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal (episodul cu partea vătămată Tretiacenco Valerii), deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Ciumac Andrei a fost liberat de răspundere penală în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, în baza art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal şi încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Țugui Artur a fost liberat de răspundere penală în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, în baza art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal şi încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. S-a admis acțiunea civilă și s-a dispus încasarea din contul lui Țugui Artur și Ciumac Andrei în beneficiul lui Chiseliov Alexandr, în mod solidar, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, a prejudiciului material în mărime de 9 000 de euro, echivalentul în lei la momentul executării hotărârii. (f.d. 21, vol.I)

Prin **decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2020**, s-a respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Rogac Lucian, în numele inculpatului Ciumac Andrei. S-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, partea vătămată Tretiatcenco Valerii şi avocatul Ionaş Gheorghe, în numele inculpatului Ţugui Artur, s-a casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020 în cauza penală privindu-i pe Ciumac Andrei şi Ţugui Artur, **cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.** (f.d. 22, vol.I)

Rejudecând cauza**, instanța de apel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2021, menținută prin decizia din 17 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție**, au fost admise apelurile declarate de avocatul Ionaș Gheorghe, în numele inculpatului Țugui Artur, partea civilmente responsabilă IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" și apelul suplimentar declarat de partea civilmente responsabilă IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" împotriva sentinței, a fost casată total sentința, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Ciumac Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal (episodul părții vătămate Tretiacenco Valerii), cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală. **Ciumac Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal (episodul părții vătămate Chiseliov Alexandr),** cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală. Țugui Artur a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală. **Acțiunea civilă înaintată de Chiseliov Alexandr către Țugui Artur, Ciumac Andrei și Î.S. "CRIS Registru" cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă. Acțiunea civilă înaintată de Chiseliov Alexandr către Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „CRIS Registru" cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, s-a respins ca neîntemeiată**. S-a dispus de a fi încasat în mod solidar de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" în beneficiul părții vătămate Chiseliov Alexandr cheltuielile de judecată în mărime de 6 709 de lei. Acțiunea civilă înaintată de Tretiacenco Valerii către ÎS „CRIS Registru" și Ciumac Andrei cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă. Acțiunea civilă înaintată de Tretiacenco Valerii către ÎS „CRIS Registru" și Ciumac Andrei cu privire la repararea prejudiciului moral, s-a respins ca neîntemeiată. S-a dispus de a fi încasat în mod solidar de la IP „Agenția Servicii Publice", succesorul în drepturi al ÎS „CRIS Registru" și Ciumac Andrei în beneficiul părții vătămate Tretiacenco Valerii cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei. Corpul delict: **automobilul de model *****, *****. (f.d. 23-47, vol.I)**

Prin încheierea din 26 decembrie 2023, a fost refuzată primirea cererii de chemare în judecată în latura solicitării încasării prejudiciului moral, având în vedere că acest capăt de cerere a fost soluționat irevocabil prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2023. (f.d. 52, vol.I)

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a admis parțial acțiunea și a dispus încasarea, în mod solidar, de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția

Servicii Publice” în beneficiul lui Chiseliov Alexandr suma de 9 000 de euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune. S-a încasat, în mod solidar, de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul statului suma de 5 183,56 de lei, cu titlu de taxă de stat. În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și raportându-le la materialul probator administrat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății și, în mod întemeiat, a reținut necesitatea încasării în *mod solidar, de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul lui Chiseliov Alexandr suma de 9 000 de euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, precum și în beneficiul statului suma de 5 183,56 de lei, cu titlu de taxă de stat, în rest, cu respingerea pretențiilor.*

Colegiul judiciar evidențiază că, la caz, sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția de până la 1 martie 2019, ținând cont de rigorile art. 7 Codului civil.

Articolul 8 alin. (1), (2) lit. f) Cod civil indică expres că, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile. Drepturile şi obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Iar art. 11 lit. g) Cod civil, indică că, apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor.

Colegiul civil reține că, conform art. 14 Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat). Dacă cel care a lezat o persoană într-un drept al ei obţine ca urmare venituri, persoana lezată este în drept să ceară, pe lângă reparaţia prejudiciilor, partea din venit rămasă după reparaţie.

Articolul 514 Cod civil stipulează că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, iar art. 587 alin. (1), (2) Cod civil prevede că, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 1398 alin. (1) și (2) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

În acord cu art. 1403 Cod civil, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăţie de prepusul său în funcţiile care i s-au încredinţat. Comitentul conservă dreptul de regres contra prepusului. Prepusul se poate exonera dacă va dovedi că s-a conformat întocmai instrucţiunilor comitentului.

Norma cuprinsă la art. 1404 Cod civil stabilește că, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1). Obligaţia de reparare a prejudiciului nu se naşte în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. În cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea obligaţiei. Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta, sau prin omisiunea de a pune în aplicare o lege.

În condițiile art. 219 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (*acţiunea sau inacţiunea*) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calităţii, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale.

Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acţiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părţii vătămate şi îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părţii vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizaţiilor şi pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor.

Colegiul civil menționează că, sub incidența normei de la art. 1398 Cod civil cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor. Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

La caz, Colegiul judiciar relevă că, intimatul/reclamant Chiseliov Alexandru a solicitat repararea în mod solidar a prejudiciului material suferit de la Șugui Artur, Ciumac Andrei și IP „ASP”, cauzat prin infracțiune, precum și faptul că, acest prejudiciu a fost cauzat în timpul exercitării obligațiilor de serviciu în cadrul ÎS „CRIS Registru” (succesor în drepturi IP „ASP”), pretinzând că acestora le revine obligația să repare

prejudiciul cauzat prin infracțiune, or, dânșii a fost recunoscuți vinovați de comiterea acesteia, prin hotărâri irevocabile, la acre s-a făcut referire *ante*.

În acest context, Colegiul judiciar constată că, suma de 9 000 de euro, încasată de prima instanță, reflectă contravaloarea mijlocului de transport de model ,*****.

Or, din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2021 rezultă că, instanța a constatat cu certitudine că, rezultatul îndeplinirii necorespunzătoare de către inculpații Ciumac Andrei și Țugui Artur a obligațiilor de serviciu a fost posibilă înmatricularea și înregistrarea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport de model ,*****, ***** după Denis Burac, care ulterior a înstrăinat automobilul indicat la prețul de 9 000 de euro lui Alexandr Chiseliov. În aceste condiții, instanța de apel a admis acțiunea civilă înaintată de Chiseliov Alexandr cu privire la repararea prejudiciului material în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor ce urmează a fi acordate să hotărască instanța civilă.

La fel, din decizia Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2021 se desprinde că, Țugui Artur și Ciumac Andrei au săvârșit infracțiunile de comiterea cărora au fost recunoscuți vinovați în rezultatul neîndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de serviciu ce le reveneau în calitate de expert al Secţiei cercetări tehnico-ştiinţifice a Direcţiei securitate informaţională şi a documentelor a Departamentului tehnologii şi producere al ÎS „CRIS „Registru”, și respectiv, inspector superior al Biroului de înmatriculare a Transportului nr. 7, mun. Chişinău, al Direcției Principale înregistrare a Transportului şi Calificarea Conducătorilor Auto a ÎS „CRIS „Registru”.

Astfel, angajatorul ÎS „CRIS Registru” (actualmente succesorul în drepturi IP „ASP” **urmează să poarte răspundere materială pentru prejudiciul cauzat de inculpați în rezultatul atitudinii neglijente față de funcțiile care le-au fost încredințate, având ulterior dreptul de regres contra acestora.** Or, partea civilmente responsabilă a făcut trimiterea la art. 313 alin. (1) al Legii nr. 131 din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier potrivit căruia, în afara altor cazuri prevăzute de lege sânt supuse notării în Registrul de stat al transporturilor: a) reutilarea care a condus la modificarea datelor de evidență a vehiculului; b) prezența la vehicul a unui număr de identificare nimicit intenționat, falsificat sau contrafăcut; c) aflarea vehiculului în căutare națională sau internațională.

Astfel, conform art. 311 alin. (2) și (3) din Legea indicată supra, în cazurile prevăzute de lege, în Registrul de stat al transporturilor pot fi notate drepturi, fapte sau raporturi juridice dacă au legătură cu vehiculele cuprinse în acest registru. Procedura de înregistrare, înregistrare provizorie, notare sau radiere în Registrul de stat al transporturilor şi alte aspecte legate de funcţionarea sa se reglementează prin hotărâre de Guvern.

Totodată pct. 19 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestuia stabilește că, *este interzisă înmatricularea, transcrierea transmiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului, eliberarea unui duplicat al certificatului de înmatriculare şi eliberarea unui nou certificat de*

înmatriculare, ca urmare a modificării unor date înscrise în acesta, pentru vehiculele care au principalele elemente de identificare (numărul caroseriei, numărul şasiului şi numărul motorului) falsificate, nimicite intenţionat sau modificate neautorizat, cu excepţia următoarelor cazuri: a) în cazul, confirmat de organele de drept, în care vehiculul a fost furat, găsit cu principalele elemente de identificare falsificate şi restituit proprietarului legal; b) în caz de recunoaştere de către instanţa de judecată a persoanei în a cărei folosinţă se află un vehicul cu numerele de identificare falsificate ca fiind "cumpărător de bună-credinţă" şi prin hotărârea în cauză s-a dispus înmatricularea vehiculului.

Astfel, instanța de apel a învederat că, este evident că Legea nr. 131 din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier permite doar notarea în Registrul de stat al transporturilor a mijloacelor de transport a căror număr de identificare a fost nimicit intenționat, falsificat sau contrafăcut și a celor aflarea vehiculului în căutare națională sau internațională nu și înregistrarea dreptului de proprietate prin înmatricularea acestora.

În consecință, dat fiind că prima instanță a stabilit temeinicia parțială a pretențiilor înaintate prin cererea de chemare în judecată și, ca consecință, necesitatea încasării în mod solidar, de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și IP „Agenția Servicii Publice" în beneficiul lui Chiseliov Alexandr suma de 9 000 de euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și în beneficiul statului suma de 5 183,56 de lei, cu titlu de taxă de stat, în rest, cu respingerea pretențiilor, hotărârea primei instanțe urmează a fi menținută.

Prin urmare, nu poate fi reținută aserțiunea apelanților precum că, prejudiciul material cauzat prin delict, urma a fi încasat de la Burac Denis, care a și înstrăinat lui Chiseliov Alexandr automobilul vizat în speță, contra sumei de 9 000 de euro, or, la piesele dosarului lipsesc probe care ar confirma săvârșirea faptei ilicite de Burac Denis.

Mai mult, acesta a fost atras în proces de către prima instanță, fiind necesară implicarea acestuia la soluționarea prezentei cauze.

În același timp, Colegiul civil respinge ca neîntemeiată poziția IP ,,ASP" cu privire la necesitatea introducerii în proces a lui Bahău Constantin, cel ce a importat automobilul în țară, subliniind următoarele.

În conformitate cu art. 67 Cod de procedură civilă, intervenientul poate fi introdus în proces cu condiția că hotărîrea pronunţată ar putea să influenţeze drepturile sau obligaţiile lui faţă de una din părţi.

În acest sens, Colegiul reține că, obiectul litigiului nu influențează drepturile lui Bahău Constantin față de Chiseliov Alexandr, or, conform certificatului de înmatriculare din 19 iulie 2011, automobilul de model,*****, *****, aparținea lui Burac Denis (f.d. 90, vol.I), care la rândul său, a perfectat o procură la 28 noiembrie 2013, pe numele lui Chiseliov Alexandr, prin care l-a împuternicit să vândă automobilul enunțat, care-i aparține cu drept de proprietate, după prețul și condițiile stabilite de Chiseliov Alexandr, în schimbul unei sume de 9 000 de euro, reconfirmată prin recipisa de primire a sumei pentru automobilul dat. (f.d. 91-93, vol.I)

Totodată, Colegiul civil indică că, din conținutul normei de la art. 62 Cod de procedură civilă urmează că coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea

cauzei implică soluţionarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligaţiile mai multor pîrîţi numai în czul în care sunt întrunite cumulativ două condiții, și anume: 1) dacă obiectul litigiului îl constituie drepturile şi obligaţiile comune ale mai multor pîrîţi și 2) dacă drepturile şi obligaţiile pîrîţilor decurg din aceleaşi temeiuri de fapt sau de drept.

La caz, nu sunt întrunite condițiile coparticipării obligatorii, or, în măsura în care prin acțiunea înaintată de Chiseliov Alexandr se solicită recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în temeiul faptului că pârâții/apelanți au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii, iar obiectul litigiului nu constituie obligațiile lui Bahău Constantin față de Chiseliov Alexandr.

Astfel, argumentele invocate de apelanți, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Cu referire la cererea depusă la 7 octombrie 2024, prin email, de către Ciumac Andrei și Țugui Artur, reprezentați de avocatul Gheorghe Ionaș, cu privire la restituirea de către SFS, prin intermediul Trezoreriei de Stat, către Țugui Artur a taxei de stat în sumă de 4 406 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei, deoarece la 3 octombrie 2024 în adresa Judecătoriei Chișinău, și nu în adresa Curții de Apel Centru a achitat eronat/repetat și la 7 octombrie 2024, taxele vizate.

În conformitate cu art. 89 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, taxa de stat plătită se restituie, parțial sau integral, în cazul depunerii într-o sumă mai mare decât cea prevăzută de legislația în vigoare (se restituie suma plătită în plus).

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că, restituirea taxei de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat, în termen de cel mult un an de la data emiterii încheierii.

Norma cuprinsă la art. 84 alin.(4) Cod de procedură civilă, suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie, cu excepția cazurilor prevăzute de Legea taxei de stat nr. 213/2023. *[Art.84 al.(4) în redacția LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]*

În condițiile art. 7 alin.(1) lit. a), (2), alin.(3) lit. a), (4) din Legea taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023, în vigoare din 1 ianuarie 2024, *[Art.7 denumirea în redacția LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]* Suma de bani plătită în calitate de taxă de stat se restituie, parțial sau integral, în cazul în care: a) a fost plătită o sumă de bani mai mare decât taxa stabilită (**se restituie suma plătită în plus**). Cererea de restituire a sumei de bani plătite ca taxă de stat poate fi depusă la Serviciul Fiscal de Stat în termen de cel mult un an de la data apariției dreptului la restituire. Restituirea sumei de bani plătite ca taxă de stat se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat conform modului de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor, aprobat prin ordinul ministrului finanțelor, în termen de cel mult un an de la data emiterii actului judecătoresc prin care este dispusă restituirea sumei achitate ca taxă de stat şi cuantumul acesteia. Suma de bani plătită ca taxă de timbru se restituie în cazul în care: a) a fost plătită o sumă de bani mai mare decât

cuantumul prevăzut de prezenta lege. În acest caz, **se restituie suma plătită în plus**; *[Art.7 al.(3) introdus prin LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]* **Cererea de restituire a sumei de bani plătite ca taxă de timbru poate fi adresată instanței judecătorești la care aceasta a fost achitată**, în termen de un an de la data efectuării plății respective. Restituirea sumei de bani plătite ca taxă de timbru se efectuează din contul instanței judecătorești. *[Art.7 al.(4) introdus prin LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]*

Așadar, din conținutul normelor legale sus enunțate, reiese că partea care a achitat o taxă de stat și/sau o taxă de timbru mai mare decât taxa stabilită, în temeiul cererii depuse poate pretinde restituirea sumelor achitate în plus.

Prin urmare, legiuitorul a dispus posibilitatea restituirii taxei de stat, precum și a taxei de timbru în cazul în care a fost plătită o sumă de bani mai mare decât cuantumul prevăzut de prezenta lege.

În particular, Colegiul judiciar observă că, apelanții solicită restituirea taxei de stat în sumă de 4 406 de lei (confirmare de achitare a notei de plată nr. A 00 7882 3203 0533 la 3 octombrie 2024) și taxei de timbru în sumă de 200 de lei (confirmare de achitare a notei de plată A 00 8862 3202 5675) prin cererea din 3 octombrie 2024, care a fost achitată eronat în contul Judecătoriei Chișinău, pe când urma în contul Curții de Apel Chișinău. (f.d. 238- 239, 241-242, vol.I)

În același timp, se atestă că apelanții au achitat repetat și au făcut dovada achitării la 7 octombrie 2024, a taxei de stat în sumă de 4 406 de lei și taxei de timbru în sumă de 200 de lei (conform confirmărilor de achitare a notei de plată, MPay, în contul Curții de Apel Chișinău). (f.d. 246-247, vol.I)

Or**, cererea de restituire a sumei de bani plătite ca taxă de timbru poate fi adresată instanței judecătorești la care aceasta a fost achitată,** în termen de un an de la data efectuării plății respective. Restituirea sumei de bani plătite ca taxă de timbru se efectuează din contul instanței judecătorești.

La fel, și cererea de restituire a sumei de bani plătite ca taxă de stat poate fi depusă la Serviciul Fiscal de Stat în termen de cel mult un an de la data apariției dreptului la restituire.

Corespunzător, în situația dată nu sunt aplicabile prevederile art. 89 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, 84 alin.(4) Cod de procedură civilă coroborate cu art. 7 alin.(3) lit. a) din Legea taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023, în vigoare din 1 ianuarie 2024, *[Art.7 al.(3) introdus prin LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25].*

Din cele ce preced, Colegiul judiciar ajunge la concluzia respingerii cererii din 7 octombrie 2024, cu privire la restituirea taxei de stat și taxei de timbru, achitată eronat și repetat la diferite instanțe.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că, circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a anumitor dovezi, Colegiul civil al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se resping cererile de apel declarate de Ciumac Andrei și Țugui Artur, reprezentați de avocatul Ionaș Gheorghe și de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Beșelea Eugeniu

Dosarul nr. 2a-3646/24 (2-23182409-02-2a-11092024)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

3 decembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu
Grefierul Irina Barbuța
Interpretul Diana Guzun

examinând în ședință de judecată publică, în limba română, apelurile declarate de Ciumac Andrei și Țugui Artur, reprezentați de avocatul Ionaș Gheorghe și de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiseliov Alexandr împotriva lui Țugui Artur, Ciumac Andrei, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Burac Denis cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată,

în conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se resping cererile de apel declarate de Ciumac Andrei și Țugui Artur, reprezentați de avocatul Ionaș Gheorghe și de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 6 august 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,

judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu